

**UCHWAŁA NR XV/352/16
RADY MIASTA SZCZECIN
z dnia 26 stycznia 2016 r.**

w sprawie nadania tytułu Honorowego Obywatela Miasta Szczecin dr hab. n. med. Leszkowi Michałowi Saganowi

Na podstawie art. 18, ust. 2, pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515, poz. 1890) **Rada Miasta Szczecin uchwala, co następuje:**

§ 1. Nadaje dr hab. n. med. Leszkowi Michałowi Saganowi tytuł Honorowego Obywatela Miasta Szczecin.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Miasta Szczecin.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Leszek Michał Sagan urodził się 26 stycznia 1966 r. w Szczecinie. W tym mieście ukończył Szkołę Podstawową nr 36 oraz Liceum Ogólnokształcące nr 6 w klasie o profilu biologiczno-chemicznym. W roku 1991 ukończył z wyróżnieniem za wyniki w nauce studia medyczne na Wydziale Lekarskim Pomorskiej Akademii Medycznej. W trakcie studiów aktywnie uczestniczył w działalności Studenckiego Koła Naukowego przy Klinice Neurochirurgii, a jego praca o zaburzeniach funkcji pnia mózgu otrzymała w 1991 roku nagrodę Studenckiego Towarzystwa Naukowego.

W roku 1991 uzyskał w drodze konkursu stanowisko asystenta w Klinice Neurochirurgii PAM, a w roku 1993 uzyskał pierwszy stopień Amerykańskiego Lekarskiego Egzaminu Licencyjnego (Step I of United States Medical Licensing Examination), zaś w 1994 roku drugi stopień tego egzaminu. Dzięki temu w roku 1996, po złożeniu egzaminów językowych, otrzymał amerykański dyplom lekarski (Certificate of Educational Commission for Foreign Medical Graduates) pozwalający na wykonywanie zawodu lekarza w USA. Jednocześnie kontynuował specjalizację w zakresie neurochirurgii, składając z wyróżnieniem w 1994 r. egzamin specjalizacyjny pierwszego stopnia. W międzyczasie w 1995 roku odbył w Surrey (Anglia), kurs badania potencjałów wywołanych układu nerwowego i prowadził je u chorych w trakcie oraz po operacjach neurochirurgicznych. Jako pierwszy w Polsce rozpoczął badania korowych potencjałów wywołanych P300, pozwalających na ocenę zmian bioelektrycznych mózgu w trakcie wyższych czynności nerwowych. Wyniki tych badań były podstawą rozprawy doktorskiej pt. „Znaczenie badania korowych potencjałów wywołanych P300 w ocenie późnych strukturalnych i czynnościowych następstw urazów mózgu w obrębie przedniego dołu czaszki”, którą obronił w 1997 roku. Publikacja oparta na wynikach niniejszej rozprawy nagrodzona została w 1998 r. (Richard Johnson Prize) przez Towarzystwo Neurochirurgów Brytyjskich. W roku 1998 zdał z wyróżnieniem egzamin specjalizacyjny drugiego stopnia z neurochirurgii i neurotraumatologii i objął stanowisko adiunkta. W tym też roku otrzymał pozycję stażysty klinicznego (Clinical Fellow) w Klinice Neurochirurgii Uniwersytetu Arizony (University of Arizona) w USA. W trakcie dwuletniego (lipiec 1998 – lipiec 2000) stażu pracował w pełnym zakresie (prowadzenie chorych, operacje neurochirurgiczne, dyżury, poradnia neurochirurgiczna) w czterech jednostkach neurochirurgicznych afiliowanych z Uniwersytetem. W pierwszym roku (1998 – 1999) odbył staż w Oddziałach Neurochirurgii Dziecięcej, Phoenix Children's Hospital oraz Barrow Neurological Institute, gdzie pod kierownictwem dr K.H. Manwaring, dr S.D. Moss oraz dr H.L. Rekate szkolił się w wykonywaniu nieznanych mu przedtem procedur operacyjnych neurochirurgii dziecięcej, takich jak neuroendoskopia, operacje ścieśnienia czaszki, operacyjnego leczenia spastyczności oraz lekoopornej padaczki. Podczas drugiego roku stażu pracował w Klinice Neurochirurgii Tucson Medical Center, Oddziale Neurochirurgii VA Hospital oraz Oddziale Neurochirurgii North-West Medical Center szkoląc się głównie w technikach operacyjnego leczenia schorzeń podstawy czaszki, kręgosłupa oraz lekoopornej padaczki. W okresie tym kilkakrotnie wygłaszał na University of Arizona wykłady na zaproszenie (tzw. ground rounds).

Po powrocie do kraju był pionierem wprowadzania takich technik operacyjnych jak endoskopowe stentowanie wodociągu, endoskopowo-wspomagane uwalnianie i wszczepianie komorowych drenów zastawek, operacje ścieśnienia czaszki, przemasadowa stabilizację złącza szczytowo-obrotowego, czy też selektywną rizotomię rdzeniową. Swoją wiedzę i warsztat naukowy poszerzał w kolejnych latach pracy w Klinice Neurochirurgii PUM. Wprowadzanie pionierskich w Polsce, nowych procedur neurochirurgicznych spowodowało poszerzenie wskazań do leczenia operacyjnego, zwiększając grupę operowanych w Klinice chorych. Przyczyniło się to także znacznie do wzmocnienia interdyscyplinarnej współpracy na polu pediatricznym, chirurgii podstawy czaszki, genetycznym i endokrynologicznym. Do chwili obecnej utrzymuje systematyczny kontakt z zespołem lekarskim Oddziału Neurochirurgii Dziecięcej Phoenix Children's Hospital. Rezultatem tego było zorganizowanie w roku 2007 w Szpitalu Klinicznym Nr 1 w Szczecinie serii wykładów dr Manwaringa, będącego ordynatorem tego oddziału. Okresowo realizuje tam także kilkudniowe staże.

Zastosowanie oryginalnych technik neuroendoskopowych poprawiających wyniki leczenia wodogłowia i pozwalających uniknąć w wielu przypadkach wszczepiania zastawek komorowo-otrzewnowych zaowocowało opracowaniem znacznego klinicznego materiału badawczego. Na jego podstawie oparł on swoją pracę habilitacyjną pt.: „Wartość wspomagania endoskopowego w leczeniu i ocenie wodogłowia w przypadkach wtórnej niedostateczności funkcji układu zastawkowego”, którą obronił w roku 2009. Równocześnie rozwijał także innowacyjne techniki złożonych operacji kręgosłupa. W okresie 2008-2011 dr hab. Leszek Sagan był członkiem Komisji Badań Środkoeuropejskich nad Jakością Życia po Implantacji Sztucznego Dysku Szyjnego (Prestige), a wprowadzane przez niego operacje złożonych wad złącza kręgowo-podstawnego wykonywane były jeszcze tylko w kilku nielicznych ośrodkach w Europie. Zaowocowało to propozycją zorganizowania europejskiego centrum szkolenia chirurgów kręgosłupa w zakresie powyższych technik. Pomimo jego starań nie było wówczas możliwości utworzenia takiego centrum w ramach Uczelni. Zostało ono utworzone na Uniwersytecie Barcelony, gdzie od 2008 roku prof. Sagan jest wykładowcą i instruktorem (Cervical Instructional Course, University of Barcelona). W roku 2010 wprowadził w Szczecinie technikę operacji polegającą na elektrostymulacji ośrodków mózgu przy śródoperacyjnym wybudzeniu chorego. Ten rodzaj operacji, pozwalający na zaoszczędzenie ośrodków elokwentnych mózgu, wykonywany był wówczas jeszcze tylko w jednym ośrodku w Polsce. Kolejnym rozwiązaniem było wprowadzenie na gruncie polskiego instrumentarium innowacyjnej techniki operacyjnej, polegającej na stabilizacji przez stawowej kręgosłupa, która jest równolegle wprowadzana w innych krajach europejskich.

Wszystkie powyższe okoliczności były przyczynkiem do przyznania w 2011 roku dr. hab. Leszkowi Saganowi tytułu Lekarza Roku w plebiscycie Głosu `Szczecińskiego.

Najnowszym osiągnięciem prof. L. Sagana jest zorganizowanie Oddziału Neurochirurgii Dziecięcej w Szpitalu „Zdroje”. Od 2013 roku prowadzi w nim leczenie operacyjne w zakresie neurochirurgii dziecięcej, które dotychczas w północnej części Polski wykonywane było w bardzo ograniczonym zakresie. Rozpoczął tam w trybie rutynowym wykonywanie operacji selektywnej rizotomii grzbietowej w leczeniu spastyczności w porażeniu mózgowym dziecięcym. Próby podjęcia tego rodzaju leczenia operacyjnego przeprowadzane są jeszcze tylko w jednym ośrodku w kraju. Dotychczas w celu poddania się takiej operacji chorzy zbierali fundusze na leczenie w USA. Zorganizował też pierwsze w Polsce Centrum Leczenia Spastyczności, w którym na wzór najnowocześniejszych tego rodzaju placówek na świecie, w trakcie wizyty chorego poddawany jest jednoczesnej multi dyscyplinarnej ocenie specjalistycznej (neurochirurg, ortopeda, rehabilitant) co w sposób znakomity usprawnia leczenie i podnosi jego efekt.

Poza działalnością stricte lekarską dr hab. Leszek Sagan jest członkiem rad naukowych prestiżowych czasopism: The Journal of Spine Surgery, Opieka Okołooperacyjna, Ogólnopolski System Ochrony Zdrowia. Jest także recenzentem w renomowanym europejskim czasopiśmie neurochirurgii dziecięcej Childs Nervous System. Efektem działalności na rzecz formowania i rozwoju neurochirurgii na gruncie towarzystw specjalistycznych sprawiła, że został on wybrany przewodniczącym Zachodniopomorskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Neurochirurgów w latach 2009-2014 oraz wiceprzewodniczącym Oddziału Zachodniopomorskiego Polskiego

Towarzystwa Neurologów Dziecięcych w latach 2007-2013. Od 2011 roku jest przewodniczącym Oddziału Północnego Polskiego Towarzystwa Chirurgii Kręgosłupa. W tym zakresie organizuje cykliczne spotkania oraz zjazdy naukowe. W roku 2010 Wojewoda Zachodniopomorski powołał prof. Leszka Sagana na stanowisko Konsultanta Wojewódzkiego w Dziedzinie Neurochirurgii. W roku 2014 otrzymał także tytuł profesora nadzwyczajnego na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym. Równoległe z dużym zaangażowaniem zajmuje się też działalnością dydaktyczną. Od 1993 roku prowadzi Studenckie Koło Naukowe przy Klinice Neurochirurgii PUM. Jego członkowie uczestniczą w rutynowych czynnościach leczenia neurochirurgicznego, przechodząc w ten sposób formowanie w zakresie klinicznym. Dodatkowo prowadzą obserwacje naukowe przygotowując prace prezentowane następnie w ramach spotkań i zjazdów studenckich towarzystw naukowych. W roku 2010 i 2013 prezentowane prace zostały nagrodzone pierwszą, a w 2014 drugą nagrodą na Ogólnopolskiej Sesji Studenckich Towarzystw Naukowych. Prowadzi także zajęcia ze studentami wszystkich wydziałów PUM w zakresie neurochirurgii oraz propedeutyki chirurgii. Pod jego kierownictwem jedna osoba uzyskała specjalizację z neurochirurgii, a w trakcie rezydentury są obecnie dwie osoby. Był promotorem dwóch przewodów doktorskich zakończonych uzyskaniem stopnia naukowego w roku 2012 i 2013, zaś obecnie jest promotorem czterech przewodów doktorskich, których zakończenie oczekiwane jest w ciągu roku. Recenzował cztery prace doktorskie i trzy prace magisterskie a także był promotorem dwóch prac na Wydziale Nauk o Zdrowiu PUM.

Jako wyjątkowe uznanie dotychczasowej działalności, należy potraktować włączenie prof. Leszka Sagana w roku 2015 w skład Prezydium Komitetu Nauk Neurologicznych Polskiej Akademii Nauk.

Dr hab. Leszek Sagan jest wybitnym lekarzem, którego oddanie i zaangażowanie mogą codziennie obserwować wszyscy Jego pacjenci. Do prowadzonego przez niego Oddziału Neurochirurgii kierują swoje kroki wszyscy ci, dla których jest ostatnią nadzieją. Szansą na powrót do zdrowia. Dotyczy to w szczególności najmłodszych pacjentów. To dzięki niemu mogą mieć normalne, szczęśliwe dzieciństwo. Jest przy tym lekarzem dla wszystkich - nie tylko chorych ze Szczecina, ale także dla tych z najbardziej odległych zakątków naszego kraju.

Przewodniczący Rady Miasta Szczecin

Łukasz Tyszler